

Rättsavdelningen
Sylvia Bylund
Tel. 040-661 33 36
Sylvia.bylund@tullverket.se

YTTRANDE

Datum
2013-11-22
Ert datum
2013-08-28

Dnr
STY 2013-635
Er referens
S2013/5136/FST

Socialdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Betänkandet (SOU 2013:50) En väg till ökad tillsyn: marknadsföring av och e-handel med alkohol och tobak

Tullverket har inget att invända mot de föreslagna lagändringarna.

Tullverket finner det angeläget att det på lämpligt sätt införs en sekretessbrytande bestämmelse, vilken möjliggör för Tullverket att ta del av anmälningar om verksamhet gällande yrkesmässiga leveranser av alkoholdrycker.

Tullverket delar utredningens bedömning att det finns flera lagtekniska gränsdragningsproblem vid e-handel och hemleverans av alkoholdrycker till privatpersoner, exempelvis av etableringsbegreppets innebörd och av begreppet butikslokal. Tullverket anser att det finns mycket starka skäl att se över alkohollagstiftningen framöver, då alkohollagens regelverk inte är utformat för att täcka olika typer av förmedlingstjänster och andra former av kommersiella e-handelstjänster. Därtill kan konstateras att e-handel och hemleverans av alkoholdrycker till privatpersoner har ökat de senaste åren, och att det inte finns några indikationer på att denna handel inte även fortsättningsvis kommer att öka.

Vad gäller begreppet butikslokal, har utredningen i betänkandet anfört att när det gäller sådan verksamhet som innebär att alkoholdryckerna hämtas ut i en butik som är paketombud för en transportör av alkoholdrycker, t.ex. en närbutik, det i dessa fall torde vara närmast klart att alkoholdryckerna kan komma att förvaras i butiken i strid mot förvaringsförbudet i 3 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622), AL. Tullverket noterar härvid att 3 kap. 2 § AL, med denna innebörd av begreppet butikslokal, torde aktualiseras vid all förvaring av försändelser av alkoholdrycker från både kurir- och postflödet i butiker som är post- och paketombud idag.

Fram till dess att regelverket kring dessa tjänster ses över av lagstiftaren och eventuella gränsdragningsproblem klagörs genom praxis, är det Tullverkets uppfattning att den tillsyn som föreslås i betänkandet är ändamålsenlig.

De föreslagna lagändringarna avseende e-handel och hemleverans på alkoholdrycker till privatpersoner är enligt Tullverket bra och ändamålsenliga. Tullverket delar utredningens bedömning att begreppet "levererar" bör införas för att undvika tolkningsproblem gällande att "lämna ut" varor. Tullverket anser vidare att åtgärderna med anmälningsplikt,

egenkontroll och kontrollköp kan göra denna marknad mer reglerad och förhoppningsvis medföra att mindre seriösa aktörer får mindre utrymme på marknaden.

Som framgår av betänkandet är det problematiskt att ingen vet hur vanligt förekommande e-handeln med alkoholdrycker är idag. Tullverket är positiv till den kartläggning av leverantörsledet vid e-handel och hemleveranser till privatpersoner som kan förväntas till följd av det statistiska underlag över sådan verksamhet som Statens Folkhälsoinstitut, FHI, kommer begära in, tillsammans med information som fås i anmälningar från näringsidkare som avser att leverera alkoholdrycker till privatpersoner. Detta kan även medföra en något klarare bild av e-handeln av alkoholdrycker i stort.

En del av Tullverkets kontrollverksamhet består i att genomföra transportkontroller på vägtransporter med alkoholvaror enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter, LPK. Tullverket får enligt 2 kap. 9 § LPK omhändertaga alkoholvaror om det finns anledning att anta att transporten inte uppfyller kraven för förflyttning av sådana varor enligt 1 kap. 6 § LPK. Som framgår av betänkandet är det gemensamt för de s.k. lågprisaktörerna att de inte betalar svensk skatt. Då inte heller köparna som regel betalar svensk skatt före införseln av varorna till Sverige, föreligger grund för omhändertagande av alkoholvarorna i dessa fall enligt 2 kap. 9 § LPK. Tullverket ser därför att det för vår kontrollverksamhet avseende punktskattepliktiga varor skulle vara ytterst värdefullt att kunna ta del av anmälningar om verksamhet gällande yrkesmässiga leveranser av alkoholdrycker, och därigenom få kännedom om vilka aktörer som bedriver sådan verksamhet. Tullverket gör emellertid bedömningen att sekretess råder för sådan uppgift enligt 30 kap. 20 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). För Tullverkets kontrollerande verksamhet enligt LPK skulle informationen om dessa näringsidkare vara mycket användbar och bidra till en effektivare kontrollverksamhet för myndigheten. Tullverket anser det därför vara av stor vikt att en sekretessbrytande bestämmelse införs i lämplig författning, med innebörd att sekretess inte gäller (Tullverket) för uppgift om att anmälan om yrkesmässig leverans av alkoholdrycker till privatpersoner har inkommit, samt vilken person som anmälan avser. Så som förslaget är utformat föreslår Tullverket att dessa uppgifter lämpligen hämtas från det centrala register som förs av FHI för tillsyn, uppföljning och utfärdering av lagens tillämpning samt framställning av statistik enligt 13 kap. 1 § AL, där även uppgifter om de aktörer som yrkesmässigt levererar alkoholdrycker till privatpersoner föreslås ingå.

Den 1 januari 2014 kommer FHI att upphöra och övergå till Folkhälsomyndigheten, som även övertar Smittskyddsinstitutets och delar av Socialstyrelsens uppgifter. Föreslagen lagtext i betänkandet måste framdeles ändras, så att ”Statens folkhälsoinstitut” ändras till ”Folkhälsomyndigheten” där det är aktuellt.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson (beslutande), chefsjuristen Charlotte Zackari och juristen Sylvia Bylund (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Sylvia Bylund

Kopia:
Socialdepartementet
VLS
KOM
BB